

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	Istorie Medievală, Premodernă și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	Științe ale comunicării
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Științe ale informării și documentării

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sisteme informatice în biblioteci						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Olimpia CURTA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Olimpia CURTA						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități: pregătire test grilă, probe practice					10
3.7 Total ore studiu individual			98		
3.8 Total ore pe semestru			154		
3.9 Numărul de credite			6		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Catalogare; Clasificare și indexare (?)
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Operarea pe calculator la nivel avansat (manipulare fișiere, utilizare Word, Excel, browser de Internet) Abilități de utilizare a instrumentelor TIC în biblioteci (vezi: HLR6205)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs cu calculator legat la Internet, MS Office, ProCite, Aleph Proiector cu smartboard
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> 10+1 calculatoare legate la Internet, MS Office, ProCite, Aleph 500

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de exploatare și asistență pentru diferite surse de informare și documentare aflate într-o bibliotecă • Abilitatea de identificare a problemelor în exploatare bazelor de date bibliografice și remedierea sau semnalarea corectă a acestora • Capacitatea de identificare a tipului de descriere MARC utilizat într-o bibliotecă • Dobândirea deprinderilor de exploatare a unui sistem integrat de bibliotecă.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea corectă a sistemelor informatice dintr-o bibliotecă/centru de documentare și asistență pentru public în limba română și într-o limbă internațională • Disponibilitate de lucru în echipă • Autonomie și responsabilitate la locul de muncă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea de competențe necesare în utilizarea sistemelor informatice din biblioteci
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Asimilarea cunoștințelor privind tehnologia informației în sisteme de informare și documentare • Însușirea noțiunilor de bază privind formatele MARC • Formarea deprinderilor de utilizare a sistemelor informatice din biblioteci, prin exploatarea sistemului integrat de bibliotecă Aleph 500. • Crearea de abilități necesare în exploatarea surselor de informare și documentare.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Istoria informatizării bibliotecilor în România	Prelegerea Conversația	Vor fi prezentate reperele semnificative în automatizarea celor mai mari biblioteci din România.
C2. Sisteme automatizate de bibliotecă	Prelegerea Expunerea Conversația	Se vor prezenta sistemele automatizate din biblioteci: definiție, tipuri, caracteristici, exemple.
C3. Sisteme monofuncționale utilizate în biblioteci	Expunerea, Demonstrația Conversația	Se vor prezenta caracteristicile sistemelor monofuncționale utilizate în biblioteci pentru crearea bazelor de date bibliografice de cercetare.
C4. Formatele MARC	Prelegerea Expunerea	Se va defini formatul MARC și se va prezenta un

	Conversația	istoric al formatelor MARC. Se va exemplifica formatul UNIMARC cu blocurile și câmpurile cele mai frecvent utilizate, pe tipuri de documente.
C5. Sistemul integrat de bibliotecă (SIB): indexare și căutare	Expunerea Demonstrația Conversația	Se vor defini indecșii, modul de parametrizare și efectul lor în procesul de căutare din cadrul unui sistem de automatizare a unei biblioteci.
C6. SIB - modulul de achiziții și control periodice	Demonstrația Expunerea Conversația	Vor fi prezentate activitățile automatizate pentru: înregistrarea furnizorilor, întreținerea bazei de date de schimb valutar, definirea bugetelor și tranzacțiile asupra lor; crearea de comenzi carte, abonamente periodice și urmărirea acestora; rapoarte privind evidența documentelor și cele specifice evidențelor bănești.
C7. SIB - modulul de catalogare și fișiere de autoritate	Demonstrația Expunerea Conversația	Se vor evidenția activitățile automatizate privind descrierea bibliografică pe tipuri de documente și crearea înregistrărilor de autoritate (persoane fizice, colectivități, subiecte, subiecte geografice).
C8. SIB - modulul de circulație	Expunerea Demonstrația Conversația	Vor fi exemplificate cele mai importante activități automatizate privind circulația documentelor: baza de date de cititori (actualizare și drepturi); înregistrarea și anularea operațiilor de împrumut, prelungire și rezervare.
C9. Documente electronice. Sisteme de gestiune a documentelor electronice.	Expunerea Demonstrația Conversația	Se vor evidenția caracteristicile sistemelor de gestiune documente electronice și beneficiile pentru public.
C10. Sisteme de căutare și regăsire a informației pe CD-ROM.	Expunerea Demonstrația Conversația	Se vor prezenta tipurile de aplicații de regăsire a informației din baze de date aflate pe CD-ROM (instalare și funcționare),

		interfața pentru utilizatori, problematică.
C11. Modalități de căutare și regăsire a informației pe Internet	Expunerea Demonstrația Conversația	Vor fi analizate comparativ surse de informare și documentare aflate pe Internet, în România și în străinătate.
C12. Biblioteci digitale și virtuale	Prelegerea Demonstrația Studiu de caz Conversația	Vor fi exemplificate biblioteci digitale și virtuale românești și străine. Se va demonstra posibilitatea de preluare înregistrări bibliografice.
C13. Informatizarea bibliotecilor: etape semnificative	Prelegerea Demonstrația Studiu de caz Conversația	Vor fi evidențiate etapele semnificative în automatizarea unei biblioteci și elementele care se iau în calcul pentru stabilirea costurilor.
C14. Impactul automatizării bibliotecii asupra beneficiarilor, instituției și personalului	Conversația	Se vor discuta efectele automatizării bibliotecilor asupra beneficiarilor, instituției și personalului.

Bibliografie obligatorie:

1. BANCIU, Doina. *Sisteme automatizate de informare și documentare*, București: Editura Tehnică, 1997, BCU Cluj. Cota: 775037.
2. CURTA, Olimpia. *Metode de informare documentară tradiționale și moderne: cu aplicație la Bibliografia istorică a României: teză de doctorat*. Cluj-Napoca, 2006, 301 p. BCU Cluj. Cota: TEZE3384.
3. CURTA, Olimpia. *ProCite 4 pentru Windows: ghid de utilizare*. Cluj-Napoca: Biblioteca Centrală Universitară "Lucian Blaga", 2000, 55 p. BCU Cluj. Cota: 004/CUT.
4. CURTA, Olimpia. *Tehnologiile informării și comunicării*. Cluj-Napoca: Argonaut, 2006, 107 p. [http://dspace.bcucluj.ro/bitstream/123456789/24828/1/TIC_OC.pdf]
5. DUCHEMIN, Pierre-Yves. *Arta informatizării unei biblioteci. Ghid practic*. Timișoara: Amarcord, 1998, 415 p. BCU Cluj, Cota: 02/DUC.
6. *Ghid de informatizare a bibliotecilor mici și mijlocii*. Constanța: Ex Ponto, 2000, 174 p. BCU Cluj, Cota: 776824.
7. HOLT, Brian P., ed. *Manual UNIMARC*. București: Biblioteca Națională a României, 1993, 430 p. BCU Cluj. Cota: 02/MAN.
8. LAZĂR, Monica. *Ghid de indexare cu aplicații în ALEPH 500*. Cluj-Napoca: Argonaut, 2005. 63 p.
9. ROWLEY, Jennifer. *The Electronic Library*. London: Library Association Publishing, 1998, 226 p. BCU Cluj, Cota: 568805.

Bibliografie opțională:

1. CURTA, Olimpia. *Metode tradiționale și moderne de regăsire a informației în biblioteci*. Cluj-Napoca, 2003, http://www.bcucluj.ro/re/met_bib/.
2. *Encyclopedia of Library and Information Science*. Second Edition. New York: Marcel Dekker, Inc., vol. 1-4, 2003, 3144 p. BCU Cluj, Sala de Referințe.
3. *Informația și utilizatorii săi*. București: Editura Universității din București, 2007, 221 p. BCU Cluj, Cota: LEGAL200704355.
4. LASS, Andrew, ed.; QUANDT, Richard E., ed. *Library Automation in Transitional Societies. Lessons from Eastern Europe*. Oxford: Oxford University Press, 2000, 451 p. BCU Cluj. Cota: 567861.
5. RICE, James. *Introduction to library automation*. Littleton, Colorado: Libraries Unlimited, 1984, 223 p. BCU Cluj. Cota: 619386.

6. TÎRZIMAN, Elena. <i>Procesele de bibliotecă: abordare în contextul utilizării noilor tehnologii</i> . București: Editura Universității din București, 2000, 108 p. BCU Cluj, Cota: LEGAL200102961.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	
S1. Biblioteci informatizate în România	Investigația directă Conversația	Se vor căuta site-urile celor mai importante biblioteci din România și se vor „descoperi” și compara cataloagele on-line ale acestora.
S2. Servicii oferite utilizatorilor bazate pe automatizarea bibliotecii	Investigația directă Exerciții practice Conversația	Studentii vor identifica serviciile oferite de cel puțin 3 biblioteci automatizate.
S3. Sisteme monofuncționale utilizate în biblioteci	Exerciții practice Conversația	Studentii vor utiliza un sistem de creare baze de date bibliografice (ProCite și vor defini forme de descriere și punctuații proprii.
S4. Formatele MARC	Investigația directă Exerciții practice Conversația	Studentii vor căuta diferite tipuri de documente din bibliotecă și vor evidenția câmpurile Unimarc obligatorii.
S5. Sistemul integrat de bibliotecă: webOPAC și OPAC	Exerciții practice Conversația	Se vor compara și discuta criteriile de căutare puse la dispoziția publicului și cele utilizate de către bibliotecari.
S6. Modulul de achiziții și control periodice	Exerciții practice Conversația	Se va face practică pe modulul de achiziții al sistemului Aleph 500.
S7. Modulul de catalogare și fișiere de autoritate	Exerciții practice Conversația	Se va face practică pe modulul de catalogare al sistemului Aleph 500.
S8. Modulul de circulație	Exerciții practice Conversația	Se va face practică pe modulul de circulației al sistemului Aleph 500.
S9. Documente electronice. Sisteme de gestiune a documentelor electronice.	Exerciții practice Conversația	Se vor face interogări într-un sistem de gestiune documente electronice (Dspace) și se vor discuta rezultatele.
S10. Sisteme de regăsire a informației pe CD-ROM.	Investigația directă Exerciții practice Conversația	Se vor analiza practic mai multe CD-ROM-uri cu baze de date bibliografice și se vor discuta dificultățile și problemele.
S11. Modalități de regăsire a informației pe Internet.	Investigația directă Exerciții practice Conversația	Vor fi interogate surse de informare și documentare aflate pe Internet, în România și în străinătate.
S12. Biblioteci digitale și virtuale	Investigația directă Exerciții practice	Vor fi consultate biblioteci digitale și

	Conversația	virtuale românești și străine. Se vor prelua direct în sistemul Aleph înregistrări bibliografice din RolINeST.
S13. Statistici de bibliotecă	Conversația	Vor fi analizate statistici de bibliotecă influențate de automatizarea instituției.
S14. Impactul automatizării bibliotecii asupra beneficiarilor, instituției și personalului.	Conversația	Se vor discuta chestionare care scot în evidență efectele automatizării bibliotecilor.

Bibliografie

1. ABRUDAN, Elena-Angela ; CURTA, Olimpia, coord. *Achiziția în Aleph la BCU Cluj*. Cluj-Napoca, 2007, 51 p.
2. CURTA, Olimpia ; SZEKELY, Adriana. *Aleph 500: Modulul de circulație*, Cluj-Napoca, 2001, 37 p.
3. FODOREAN, Nastasia. *ALEPH versiunea 505.14.2 : (GUI OPAC, catalogare, ITEMS)*. Cluj-Napoca, 2002, 33 f. BCU Cluj, Cota: 520310.
4. *Ghid de informatizare a bibliotecilor mici și mijlocii*. Constanța: Ex Ponto, 2000, 174 p. BCU Cluj, Cota: 776824.
5. HOLT, Brian P., ed. *Manual UNIMARC*. București: Biblioteca Națională a României, 1993, 430 p. BCU Cluj. Cota: 02/MAN.
6. LAZĂR, Monica. *Ghid de indexare cu aplicații în ALEPH 500*. Cluj-Napoca: Argonaut, 2005. 63 p.
7. Help-ul pentru webOPAC și a modulelor de Achiziții, Catalogare și Circulație Aleph 500.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este axat pe dobândirea de cunoștințe și abilități necesare lucrului într-o bibliotecă automatizată. De asemenea, sunt însușite etapele și costurile pentru automatizarea unei instituții neautomatizate, ceea ce corespunde multor biblioteci din România.
- Competențele acumulate asigură o bună integrare a studentului atât într-o bibliotecă, cât și în oricare din centrele de informare și documentare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Nivelul de cunoștințe teoretice însușite și a vocabularului utilizat în automatizarea bibliotecilor.	Test grilă	40%
10.5 Seminar/laborator	Modul de realizare a muncii independente	Urmărirea activității de seminar pe tot parcursul semestrului.	10%
	Modul de utilizare practică a unui sistem integrat de bibliotecă	Probă practică: - căutarea unui document după 2/3 criterii impuse - adăugarea unui volum nou	50%

		<ul style="list-style-type: none"> - crearea unui utilizator - împrumutarea la cititorul creat a volumului introdus și restituirea acestuia. 	
--	--	--	--

10.6 Standard minim de performanță

- Vor fi admiși la examen numai studenții cu cel mult trei absențe la curs.
- Se consideră „Admis” studentul care are nota finală cel puțin 5.

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.... *O. Curbay*

Semnătura titularului de seminar

.... *O. Curbay*

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....